

Fredag 25 augusti

Utkommer fredagar

2000 26:e årg.

23

Välvalt (m) i Nöbbelöv

Hundraåriga historieforskaren Lauritz Weibull tillfrågades vad han såg som den mest genomgripande händelsen under sitt långa liv. Han svarade inte världskrigen eller rymdfärderna utan "familjens upplösning".

Den anekdoten återgav national-ekonomidoktorn Anne-Marie Pålsson när hon i förra veckan invigningstalade på Lunds första privata äldreboende, Nibbelgården i Nöbbelöv. Och visst, vad stort sker, sker tyst. Människor berörs mindre av de tekniska nyheterna än av sådant som förändrar relationerna mellan partner och generationer. Förr vårdades de allra flesta skröpliga gamla i hemmets privata vård. Nu sker det på institution.

Hittills har de svenska institutionerna mest drivits i offentlig regi, men Pålsson fick detta att framstå som en anomali. Ser vi ut över världen och historien finner vi att den allra mesta äldre vården är och har varit privat, konstaterade hon. Nu var normaltillståndet på väg även till Lund, vilket glädde Pålsson. Offentliga monopol förkävde kreativitet, ansvarstagande

och arbetsglädje, antydde hon. Politikerna borde nöja sig med att vara skickliga upphandlare och samvetsgranna kvalitetskontrollanter.

(Själv intervjuade jag en gång på ålderdomshemmet 95-åriga Edvin Andersson. Vad var det viktigaste som skett i hans livstid, när han bland annat hade fått se barndomshemmets fyrvaktarstuga ge plats för en storindustri med två tusen anställda? Han pekade runt och sa: "Detta. Att vi gamla inte längre behöver ligga våra barn till last, att ingen längre varje dag önskar livet ur oss.")

Det var fint och fräscht på Nibbelgården, och ISS Care kommer säkert att anstränga sig för att tillfredsställa uppdragsgivarna. De har ju ännu någon fläck i form av mindre god vård att tvätta bort från sitt rykte. Men som princip? Det handlar ju fortfarande om finansiering via skattepengar och de gamlas egna medel ner till förbehållsbeloppet (som i Lund är jämförelsevis generöst, bland annat efter v-initiativ). Ska man för mindre pengar än vid kommunal drift få både vård och vinst

är det svårt att se hur det i sista hand inte måste drabba just vården, för möjligheterna att rationalisera mänsklig omvårdnad är högst begränsade, som Pålsson också helt klokt också påpekade.

I alla fall fick Care och det borgerliga Lund säkerligen önskvärd akademisk legitimitet genom hennes tal. Ur deras perspektiv var Pålsson, som ju först gjorde sig ett namn genom "pigdebatten", ett lyckat val. Det var hennes första uppdrag av det här slaget, anförtrödde hon, men det borde kunna bli fler. Ännu återstår många verksamheter att privatisera, i och utanför Lund.

Efter talet spelade Lunds Messingssextett "Varför finns det ingen is till punschen?" Möjligen uppfattade någon av åhörarna valet som en vänsteranstucken, ironisk kommentar. Sångtexten, som har beskrivits som Povel Ramels enda samhällskritiska, berättar ju hur de svaga egentligen hade det på den tid då det bara fanns privata alternativ i äldre vården.

Gr

Möte(n) med vänstern

Vänsterpartiet i Lund kommer i höst att ordna ett antal möten med goda förutsättningar att bli intressanta. De är öppna för alla, inte bara medlemmar, men de är ett gott skäl att överväga medlemskap. Partier med kraft och vilja att diskutera är faktiskt en hörnsten i vårt demokratiska system, och innan något bättre har uppfunnits bör inte ansvars-kännande medborgare medverka till att de försvagas. Ett bra sätt att (åter)få kontakt med vänsterpartiet är att komma på något av nedan nämnda möten:

Torsdag 5.10

Vänsterregeringar i Europa – vänsterns regeringsansvar

Aron Etzler, redaktör för förlaget Röd Press & America Vera-Zavala, f.d. politisk sekreterare i EU-parlamentet

Vårfruskolans matsal 19.00

Söndag 22.10

Athens demokrati – föredöme eller avskräckande exempel?

Charlotte & Örjan Wikander, docenter i Antikens kultur och samhällsliv

Vårfruskolans matsal 19.00

Söndag 19.11

Från preventivmedel till FNL

Per Francke, Spanienveteran och v-medlem sedan 1930-talet & Kent Lindqvist, författare till avhandlingen Program och parti – vänsterpartiet mellan 1917 och 1977

Vårfruskolans matsal 19.00

Söndag 3.12

Socialismen och demokratin

Föredrag och diskussion med Jörn Svensson, idédebattör och f.d. ledamot av riksdagens och EU-parlamentet & Kalle Larsson, riksdagsledamot

Vårfruskolans matsal 19.00

PS Är man med i partiet kan man gå på medlemsmöte tisdag den 5.9 där bland annat den gångna kongressen ska diskuteras och en ny styrelsemedlem väljas. Då kan man också vara med och påverka hur kommande termins mötesprogram ska se ut.

Nils Dacke

är en olämplig förebild för vänstern, anser Kvällsposten 21.8 med anledning av den Dackefestival som vänsterpartiet traditionsenligt har ordnat i Växjö. Dacke var ju för frihandel med Danmark och svenskt medlemskap i sin tids europeiska gemenskap, det vill säga katolska kyrkan.

Det är ett malplacerat påpekande. För eldsjelen bakom Dackefestivalen är v-riksdagsledamoten Lennart Värmbys, vilken tillhör den minoritet i svenska vänsterpartiet men majoritet inom den europeiska vänstern som anser att vänsterkrafterna bör delta i unionen, stärka den och utmana alla dess högerkrafter. Den hållningen är förvisso inte helt opportunistisk inom partiet, där anhängarna av Lenins "demokratiska centralism" inte är utdöda, men Värmbys har meningsfränder även inom vänsterns riksdagsgrupp.

Påstående att Nils Dacke skulle ha gillat EU är nog annars fyndigt och riktigt. Det gäller för övrigt även samhällsfilosofen Karl Marx, vilket tidigare har påpekats här i Veckobladet.

V – atompartiet?

lyder rubriken på ett flygblad som Barsebäcksoffensiven spritt i stan. Det fortsätter: "Ska vänsterpartiet bli radioaktivt? Låt inte vänsterpartiet medverka till att skjuta upp stängningen av Barsebäck 2!"

Vi tror inte att det skulle bli någon massiv väljar- och sympatisörsflykt om partiet ingick en kompromiss om Barsebäck. Den kärnkraftsnegativa rörelsen och opinionen är inte särskilt stark, och en måttfull hållning skulle nog vinna sympati inom LO. Och Björn Rosengren har faktiskt rätt i att villkoren i s-c-v-uppgörelsen inte är uppfyllda. Den alternativa energin har inte byggts ut som den borde, en mängd villor värms fortfarande med billig elström, högkonjunkturen håller industrins elektriskt drivna hjul igång.

Ändå hoppas vi att vänsterpartiets riksdagsgruppen håller på sig sitt gemensammställningstagande. Det är nu, när kraftbolagen slumrar bort kilowatten och kärnkraftverken är olönsamma och går på sparlåga som vi har ett gyllene tillfälle att driva på avvecklingen.

Lundalänken

som skulle bli ett lyft för Lunds kollektivtrafik, har det fortfarande trögt. Just nu gäller det sträckningen genom lasaretsområdet, som kommer att lägga beslag på ett antal av dagens markparkeringsplatser där. Nu begär regionen att kommunen med råge ska ersätta dessa p-platser genom att bygga ett parkeringshus, i omfång som de båda som under senare år har anlagts där uppe.

Eftersom Lundalänken ska göra kollektivtrafiken mer attraktiv borde lasarets behov av p-platser minska, inte öka. Bara av det skälet borde kommunen vägra att engagera sig. Ett annat skäl är att ett p-hus riskerar att bli starkt olönsamt, det vill säga inte kunna betala sina bygg- och driftskostnader. Förutsättningarna är annorlunda i exempelvis stadskärnan, där den snabba omsättningen av parkerrare gör att ett genomsnittligt betydligt högre timpris kan tas ut.

Så länge parkeringsbolagets lönsamhetsdirektiv gäller lär det inte bli något bygge av. Risken är emellertid att den borgerliga majoriteten i fullmäktige luckrar upp de direktiven.

Arbetet

Tidningen Arbetets tillbakagång märktes i Lunds stadsbild. Den väl synliga skylten försvann från Folkets hus på Kiliansgatan där expeditionen hade funnits sedan Bengt Lidforss tid. I stället fick man söka lokalredaktionen på andra våningen i en anonym gränd, ovanför en diskret brevlåda.

Vi vet inte varför man flyttade. Kanske var de nya lokalerna bättre, kanske blev hyran billigare. Men det synliga bandet med den lokala arbetarrörelsen bröts, och det faktiska bandet försvagades säkert också. För några decennier sen kunde, påstods det, den lokale s-bossen Birger Rehn gå in på redaktionen och berätta vad som borde stå i tidningen. Sânt gillar inte journalister med integritet och självaktning. Kanske var det de som ville bort – fast partiexpeditionen (s) övergav också Folkets hus.

Ett dilemma detta, att vara publicistiskt oberoende och ekonomiskt beroende. För enbart kommersiellt hade Arbetet inga möjligheter att överleva, vad Cavalli-Björkman än påstod. Det fordrades både ett politiskt beslutat (kohandlat) statligt presstödd och ekonomisk uppbackning (aktier, annonser med mera) från s-komplexet i Skåne.

Det senare engagemanget kan knappast ha förstärkt av ledarredaktionens linje under senare tid med dess frekventa vänsterkritik av regeringens beslut och planer, nu senast t.ex. Björn Rosengrens uttalande om Barsebäck II. Vänsterpartiet hade desto större anledning att glädja sig – men inga pengar.

Men det är sannerligen inte bara vänsterpartister som har anledning att sörja Arbetets fränfalle (att någon räddare skulle dyka upp under konkursförvaltarens fyra nådedagar tror vi inte på). Arbetet har traditionellt varit de svenska socialdemokraternas ledande morgontidning. Vår geografiskt närmaste motsvarighet blir nu den perifera Sydöstran. En dagstidning eller en ledarsidas allmänna politiska inflytande är svårt att mäta och det är inte säkert att de ger omedelbar effekt i röster, men en viktig part faller obestriddligen bort i debatten, och bilden förstärks av en socialdemokratisk arbetarrörelse som tappat riktningen – och där partiet inte har lyckats bevara sin gamla kontroll över den fackliga ledningen.

För den regionala, skånska, politiska och kulturella debatten är förlusten naturligtvis ännu större än nationellt. Arbetet har haft ett antal utmärkta skribenter och det inte säkert att alla hittar ett nytt forum. Sydsvenskan blir i många viktiga avseenden en monopol-tidning. Skånska Dagbladet finns visserligen kvar tills vidare, och

Den långa sommaren

Sign. Lucifer påminde i nr 22 om de svenska skaldernas klagan över den svenska sommaren korthet, och blev rentav citerad i Sydsvenskan. Låt mej börja med att återge den trevliga lilla dikt av Alf Henrikson som han nog hade i tankarna:

Detta är Sveriges litteratur nu och till forntiden bort, genom seklernas gång i ur och skur: sommaren är så kort. Det är vad folkvisan handlar om och vad filmen på sistone fann. Ack, den saken är nästan den enda som alldeles säkert är sann.

Men nu är det inte progressiva och samhällskritiska skribenters sak att påminna om eviga sanningar. Det gör andra så mycket bättre. De bör i stället pröva materialistiska och relativistiska perspektiv, och då kan det låta så här:

1. Den svenska sommaren är lång och blir allt längre. Enligt meteorologernas definition råder sommar så länge som dygnsmedeltemperaturen ligger över 10 grader, och det har den i Skåne gjort till i genomsnitt 15 september. En regional främre gräns är kanske när bokarna slår ut, och det brukade de göra den 10 maj. Men i år tågade förstamajdemonstranterna under gröna bokar, och krävde åtgärder mot växt-huseffekten som sannolikt är vad som förklarar fenomenet.

2. Denna materiellt förlängda sommar har sin sociala motsvarighet. Den lagfasta arbetstidsförkortningen möter starkt motstånd men samtidigt sker en förkortning i smyg, och inte minst lyckas människor öka arebtsupphället genom kompladighet, klämdagar och annat. Det behövs sannerligen om man t.ex. har ett "torp" med en gräsmatta om ett antal kappland att vårda – det är mer än en bokstav som skiljer "sommarvillan" från "sommarvilla". Fritidshusägarna är många och därför tycks vi med LO:s modell få fem extra semesterdagar i stället för den dagliga förkortning som småbarnsföräldrarna önskar sig. De är färre.

3. Och just föräldrar har inte fått samma sommarförlängning som vi andra. Deras liv styrs ju delvis av barnen och sommarloven har successivt blivit kortare. Det är dumt, ungarna hinner inte uppleva den nyttiga erfarenheten att ha lång-tråkigt mellan alla aktiviteter, och

för bland annat Lunds del ger den en god alternativ bevakning av lokalpolitiken, men borgerlig är den ju. Ingen kvarvarande skånsk morgon- eller kvällstidning är något annat. Kollegerna kommer säkert att skriva beklagande artiklar, men läser ni sådana i Sydsvenskan att den bidrog till att sänka Arbetet genom att fördröja dess distribution. Det blir kanske till att läsa köpenhamnska Information lite flitigare.

lärarna hinner inte vila ut. Det är längesen som de tre viktigaste argumenten för deras yrkesvalhet juni, juli och augusti, och det förvånar mej att de så lätt offrade ledighet och livskvalitet för lite extra prassel i lönekuvertet.

En del av Lund? eller Robert Putnam i Veberöd

Lite besviken blev jag ju, för jag hade hoppats på kobingo, some efter vad jag förstätt är ett populärt nöje i glesbygden. Ni vet, man rut-mönstrar en liten beteshage med krita och satsar på de numrerade rutorna, varefter den vinner i vars ruta den insläppta kon först skiter. Nej, något sådant förekom inte på årets Östarps- eller Skånedag på Idala gård vid gränsen till Veberöd, men det stod en gödselkärra i kanten av festområdet och spred dofter och stämning.

Annars förekom det mesta som man förknippar med land och bönder, och man fick intala sig själv att man faktiskt befann sig inom gränsen för Lunds kommun. Folk-dräkter och folklåtar, knyppling och spinning, höns och ponnyritt. Skånska Dagbladet delade ut kulturpris till en ortnamnsforskare. Och så såldes det förstas en massa smycken och lerkrus i stånden. Får man tro skyltarna utmed Skånes lantliga vägar bedrivs det krukmakeri som bisyssla i åtminstone var femte gård, och någonstans måste väl producenten hitta sin kund.

Det hela luktade informell sektor, och som gammal ledamot av en taxeringsnämnd i östra Lund spårade jag automatiskt upp näsborrarna. Men lekmanagranskningen är borta nu och pottemagarnas tim-lön lär inte vara alltför våldsams om betalningen är svart. Fast jag undrade åter när jag såg ut över havet av parkerade bilar, påfallande många av nyare modell. Gödseln i all år men en nutida skånsk bondmarknad doftar mer av bensin.

Solen stekte och p-vakterna svettades. De böt fälde inte som inne i stan utan visade bara tillräta. De distans med helde armen, för det var hemvärnets mannar som hade mobiliserats för uppgiften. Så många andra har de väl inte i den nya arméorganisationen. De hade lagt mössan men vapenbyxorna är erkänt varma. (Kanske var det samma mannar som Lucifer hade registrerat på Sjöbo marknad.)

Och något tålte de skrattas åt men mera hedras ändå. Jag här läst att Veberöd är den av kommunens byar som har det rikaste föreningslivet. Rentav en egen blåsorkester, Romele. Det var just de lokala föreningarna av allsköns slag som hade organiserat tillställningen och lagt ner många ideella arbetstimmar. I en tid när man med Robert Putnam fruktar för demokratis framtidsutsikter i en postmodern värld där mobilitet och teve raserar det civila samhällets väv av

medborgarorganisering, var det skönt att se ett hörn av världen och Lund där den väven verkar intakt.

Tåg till tre städer

Men Veberöd i all ära: det är stor-städer som gäller numera. Enda räddningen för glesbygden är, säger en färsk utredning, att man kan förmå halvannan miljon invandrare att flytta dit. Men invandrarna vägrar.

Lunds närmaste storstad är Köpenhamn, och det är ett lyft att det har blivit så mycket lättare att komma dit. Det vill säga särskilt mycket snabbare än båterna är det inte så länge som tägen måste göra en stor kringgående rörelse i Malmö, och den beramade Citytunneln lär inte komma fortare till stånd för att den beräknade före detta Väg-verkschefen Örtendahl har satts att fixa finansieringen. Men frekvensen: flygbåtarna gick en gång i timmen, tägen går var tjugonde minut.

Nu går de ju inte alltid men det är inte hela världen. Tjugo minuter till nästa kan man alltid vänta. Så låter inte skrämman av tidningarna. Men var förberedd på två andra besvikelser: det finns ingen öl ombord, och de nya Öresundstågens interiör är kylig och avvisande trots att den fått designpris. Däremot finns det ett fint utrymme för cyklar, och det platta Köpenhamn är en utmärkt cykelstad. Som dessutom föredömligt försöker bromsa bilismen: sedan 1 juli kan man i princip inte parkera längre än två timmar i centrala stan. Har ni sett att allt färre kör över Bron? Nu ligger siffran under 9 000 om dagen.

En gång om dagen kan man fortsätta direkt till Hamburg utan byte på Hovedbanen. Men Berlin är förstas en mycket mera spännande tysk destination. Därför är vi många som undrar hur det ska gå med direkttåget dit, som har rullat från 1909 med vissa avbrott under sent 1910-tal och tidigt 1940-tal.

Det talas om att ett privat bolag ska ta över (i samarbete med SJ), med en uppgraderad vagnpark. I så fall vill jag än en gång uppleva de gamla liggvagnarna, en sista rest av DDR. I själva Tyskland är de borta men till Malmö går de ännu. På hemvägen vill jag vara med om hur vagnsdörrarna och toaletterna låses under den dryga timme som tåget står stilla på bangården i Trelleborg, just som resenärerna stigit upp ur kojen.

Även dagtågen till Berlin har cykelstall, och även Berlin är platt.

Har ni förresten noterat att det åter finns direkta nattåg mellan Lund och Oslo? Ett slag var man tvungen att byta och vänta i Helsingborg men Bron har återställt den gamla förbindelsen. Cykling i det backiga Oslo är dock inget att rekommendera.

Visst finns det goda resmål för de många sommar dagar som återstår!

Människa – återerövra staden

En levande stadskärna
Vänsterpartiet i Lund vill värna om stadskärnan, dess mångfald och kulturhistoriska värden. Lunds stadskärna är klassad som riksintresse för kulturminnesvården, den är ett kulturhistoriskt arv som vi har att värda.

En levande stadskärna förutsätter att människor bor, lever och verkar här.

En levande stadskärna förutsätter att vänligt ljus från bostadsfönster lyser kvällstid.

En levande stadskärna förutsätter öppna rum för möten mellan människor likaväl som slutna gårdsrum för avskildhet.

En levande stadskärna förutsätter ett utbud av verksamheter som präglas av mångfald, en spännande blandning av det smala och det lite bredare. En stadskärna som stänger när affärer, restauranger och nöjesetablissemang stänger för dagen är ingen levande stadskärna.

Slå vakt om det unika

Under senare år har hyresnivåerna för affärs- och verksamhetslokaler i stadskärnan stigit kraftigt. Samtidigt har Lunds centrum krympt. Detta leder till utarmning och likriktning av stadskärnan. Små och udda verksamheter slås ut och kvar blir de stora och resursstarka kedjorna. Vad är det som gör Lunds stadskärna unik?

Vad är det som gör Lund till Lund?

Det som ger Lund atmosfär är det medeltida smala krokiga gatunätet och byggnaderna av skiftande ålder som kantar gatorna. Men innehåll i byggnaderna är väl så viktigt. Lund erbjuder en mångfald av små och smala verksamheter. Ett rikt utbud av bland annat antikvariat, gallerier och små specialbutiker, torghandeln inte att förglömma. Det är dessa som gör att Lunds centrum skiljer sig från vilken annan stad som helst, eller för den delen från köpcentra som Väla och Center Syd.

De stora kedjorna etablerar sig över hela landet, men det är det småskaliga, det smala och udda – mångfalden i utbudet – som vi måste slå vakt om, för det är just detta som är unikt och gör Lund till Lund.

Lundabo –

gynna dina lokala handlare!

En levande handel i stadskärnan förutsätter ett brett utbud även av dagligvaror. Vänsterpartiet vill slå vakt om centrumhandeln och säger nej till alla former av externetableringar med eller utan försäljning av dagligvaror. Större anläggningar med försäljning av dagligvaror, som riktar sig främst till bilburna kunder, i stadens utkant hotar dagligvaruhandeln i centrum och i stadsdelarna, därför skall inga ytterligare etableringar komma till stånd.

Även av hänsyn till miljön bör man gynna sin lokala handlare.
Tänk globalt – handla lokalt.

Gör centrum större

Eftersom det råder brist på affärslokaler i attraktiva lägen, så kallade A-lägen, kan fastighetsägarna där ta ut höga hyror. Hyreshöjningar på flera hundra procent är inget ovanligt. Små och smala verksamheter klarar inte de höga hyresnivåerna utan tvingas slå igen. In flyttar sedan banker och de stora kedjorna vars omsättning klarar den höga hyresnivån. För att motverka denna utveckling gäller det att, likt ett gummiband, göra det attraktiva centrum större. Det gäller att skapa fler attraktiva A-lägen genom att omvandla B-lägen till A-lägen och C-lägen till B-lägen. Det finns gott om gator i centrum som skulle kunna vara intressanta i detta sammanhang:

- Råbygatan
- Grönegatan
- Drottensgatan
- Spolegatan
- Bankgatan
- Stora Södergatans södra del
- Lilla Södergatans norra del
- Bredgatan
- Skomakaregatans östra del m.fl.

Det avgörande för om lokalerna utmed en viss gata är intressanta eller ej är om det finns en omedelbar koppling till övriga affärslokaler och affärsgator. Det får inte vara någon ointressant transportsträcka på vägen dit, till exempel en längre fasad utan skyltfönster. Gatan får inte heller uppfattas som en återvändsgata.

Något som också är värt att utreda är införandet av rena gågator.

Fasaderna är viktiga

Fasadernas utformning i gatuplanet är av oerhörd stor betydelse. De ska upplevas som intressanta och spännande att vandra utmed.

Intressant och spännande blir det om det finns skyltfönster att titta in i och vackra portar och andra utsmykningsdetaljer att titta på. Igensatta skyltfönster och andra former av slutna fasader gör genast sträckan till en ointressant transportsträcka till det som ligger bortom, och det som ligger bortom blir mindre intressant och upplevs dessutom ligga längre bort än det i verkligheten gör.

För att minska problemet med klotter på fasader kan man plantera fasadväxter. Det är helt enkelt inte intressant att klottra på vildvin eller murgröna.

Saluhallen värd att satsa på

Saluhallen är unik och rymmer många möjligheter. Återskapa stämningen och utbudet i saluhallen från tiden före renoveringen och

införliva även den gamla fiskhallen. En satsning på Saluhallen där mångfalden i utbudet prioriteras ger Lund något som de flesta andra städer saknar. Saluhallen blir en given publikmagnet.

Bilen i staden

När man diskuterar staden måste man också diskutera bilen och dess roll i staden.

Vi människor söker oss till varandra. Det är spännande att vistas där andra är. Det är detta som gör att vi gärna vistas i staden. Staden är en möjlighet till möten mellan människor och den möjligheten försvinner om vi sitter inneslutna i våra bilar. Det är helt enkelt mindre njutbart att vistas i staden iklädd sin bil eftersom man då går miste om möjligheter till kontakt. Dessutom tar bilen plats från andra människor som vistas i staden. Bilen orsakar buller som omöjliggör eller försvårar samtal i stadens offentliga rum, och den släpper till råga på allt ut otrevliga avgaser.

Ett intressant fenomen är att människor snabbt lämnar bilen på parkeringen vid ett köpcentrum för att sedan promenera runt inne i anläggningen, men propsar på att de måste kunna köra runt med, och parkera, bilen inne i Lunds stadskärna för att kunna handla. Avstånden är nämligen ungefär desamma.

Bilentrar man möjligen till staden (helst cyklar man naturligtvis eller åker kollektivt) men absolut inte i staden om det går att undvika. Bilen tar för mycket plats, och Lunds medeltida gatunät tål helt enkelt inte den belastning som biltrafiken utgör.

Stadskärnan måste stängas för biltrafik och bilarna hänvisas till p-anläggningar utanför de gamla vallarna. Ett steg på vägen mot en bilfri innerstad kan vara att höja p-avgifterna kraftigt. Om de centrala p-platserna kostade 50 kronor i timmen skulle efterfrågan på dem platser minska radikalt. Det skulle också öka kollektivtrafikens och cykelns konkurrenskraft. Cykelparkering är som bekant gratis.

Människorna måste återerövra stadens offentliga rum från bilen!

Maldivernas sak är vår,

det vill säga vänsterpartiets uppmärksammade lokala trafikpolitiska program har tryckts i en ny upplaga och är därmed åter tillgängligt. (Maldiverna är som bekant en låglänt ögrupp, vars existens hotas av att världshavet stiger på grund av den växthuseffekt som biltrafiken medverkar till.). Kopplingen mellan det globala och det mycket lokala är naturlig för vänstern.

Det nya köpcentret

Eftersom den gällande stadspanen accepterar detaljhandel säger sej stadsarkitekten kunna ta beslutet att godkänna etableringen av ett sextital nya butiker invid Fjellekarusellen på delegation.

Stadsarkitekten behagar skämta?

Vi trodde i en tidigare VB-kommentar att förslaget om etableringen var en bluff, ett hot för att tvinga grannkommunerna till förhandlingsbordet och de högre myndigheterna och politiska instanserna till ett kraftfullt ingripande. Men vi tycks ha misstagit oss. Alla talar nu som om det nya köpcentret blir ett faktum.

Hur annorlunda då! Kring 1970 stoppade en opinion bland allmänheten och de lokala köpmännen en liknande fast mindre etablering på Gastelyckan. Tillståndet att sälja livsmedel på Mobilia satt mycket långt inne. Nu tycks det bara vara Naturskyddsföreningen och Fot & cykelfolket som har protesterat officiellt. Cityköpmännen är inte förtjusta men föredrar en anläggning i Lund framför en utbyggnad i Löddeköpinge eller en nybyggnad i Burlöv.

Ändå gäller alla de gamla argumenten! Anläggningen bidrar till cementeringen av bilsamhället med alla kända nackdelar i form av miljö och utglesning av de många billösa service. Lunds stadskärna har visserligen stått sej hyfsat hittills i konkurrensen med de externa köpladorna, men det är verkligen inte säkert med en så formidabel konkurrent som den nu planerade. Det handlar inte bara om handel. För att bli kommersiellt attraktiva har externa köpcentra på senare tid försökt att dra till sej andra, klassiska centrumfunktioner som viss föreningsaktivitet och även kultur.

Frågan om nyetableringen är förvisso kontroversiell, och det borde automatiskt leda till att stadsarkitekten inte utnyttjar sin delegationsrätt utan för upp frågan till Byggnadsnämnden. I annat fall agerar han ju politiskt! Men det räcker inte med en runda till nämnden. Ett köpcentrum i det läget av den storleksordningen var det ingen som riktigt tänkte sej när den nu gällande översiktsplanen behandlades. Därmed borde den bli en angelägenhet för Kommunfullmäktige.

Men inte ens det räcker! Lund har i många år kritiserat just grannkommunerna för att de inte velat inordna sej i en regional planering eller åtminstone ett regionalt hänsynstagande när det gäller stormarknadsetablering. Det må vara sant att hämnden är ljuv, men ett iakttagande av sanning och konsekvens borde leda till att man tog kontakt med Kävlinge, Burlöv, Staffanstorps och de andra.

Vi förutsätter att vänsterpartiet agerar i den riktningen.

VECKOBLADET Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Prenumeration: 200 kr per år. Ins. på postgiro 1 74 59-9. Ansv. utgivare: Monica Bondeson. Sättning och lay-out VB-red. på Vänsterpartiet Svartbrödersg. 3. måndagare. kl 19. Manus lämnas på lokalen, tel 13 82 13, fax 123 123, e-post vp@lund.mail.telia.com Eftertryck av text tillåtes om källan anges. Bilder är upphovsmannens egendom. Red. förbehåller sig rätten att korta insänt material. Tryck: KFS AB, Lund.

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).
NY ADRESS.....

Begränsad eftersändning.
Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet med uppgift om den nya adressen.

Beslutsunderlag

Vad krävs för att ta en beslut? Hur mycket information är det möjligt? rimligt? nödvändigt? att behöva för att ta en beslut?

Det finns inget riktigt svar på dessa frågor, det är inte möjligt att säga x mängd information behövs för att ta beslutet y! Men hur mycket diskuterar vi hur besluten påverkas av beslutsunderlagets kvalitet och omfattning? Jag vill påstå att detta är en mycket viktig del av vårt arbete som politiker! Vi måste ta ansvar för de prioriteringar som tillåter lagom resurser till tjänstemän för att de ska ha rimligt möjlighet att ger oss en lagom beslutsunderlag. Lagom betyder att den inte skall vara resurskrävande att arbeta fram underlag för "självlara" beslut, men det måste alltid finnas möjlighet att förstå vad beslutet grundas på när det är politiska beslut som måste tas.

Senaste budgetdiskussionen i Vård och omsorgsnämnden har visat att förväntningarna, resurserna och möjligheterna när det gäller beslutsunderlagets innehåll och omfattning var långt ifrån sammstämmiga. När jag tidigare frågat var ansvaret ligger för att beslutsunderlag ska vara hållbara och tillräckliga har jag fått svaret "Lita på tjänstemännen, de är kunniga!" Men om jag ska lita på dem i alla läger då är det väl ingen mening med att ha politiker, nämnder och fullmäktige? Då kan vi bara be tjänstemännen verkställa de förslag de kommer med, eller hur?

Jag tycker att en diskussionen behövs kring vad som är en tjänstemans ansvar/beslutarroll och när politiker ska blanda sig i, förstå och ta beslut.

Kanske kan Veckobladet vara ett av de forum där denna diskussion kan föras. Vad tycker ni?

Nita Lorimer

Gunnar Stenssons FNL-historik

Det var en bra beskrivning av FNL-rörelsen som Gunnar Stensson skrev i Veckobladet. Fast han hade också kunnat nämna att vi bildade Lunds FNL-grupp efter den internationella Vietnamkongressen i Berlin februari 1967 mot vpk:s motstånd (vpk var med i "Nationalinsamlingen" för både Syd- och Nordvietnam) samt att vi i Lund lyckades hålla maoisterna på behörigt avstånd. Den reaktionära universitetsledningens hämnd på FNL-are nämner han inte heller. Men det hör väl till Schymanpartiets olika "lik i garderoben".

Reinhard Helmers

Ovanstående inlägg som vi fick i våras troddes borttappat efter en "spik" i vår hårdisk. Innan återfinndet berättade vi detta för RH som meddelade att "alltid har jag ett och annat som kan reta gallfeber på vissa vpk:are" och bifogade bland annat:

Håll tyst, när vi begår våra brott!

Ni skulle kunna fråga feministpartiets ordförande varför hon gillande ger stöd åt regeringens olagliga lönediskriminering av kvinnor, invandrare och obehövliga. Rapporten om denna diskriminering finns – givetvis inte i svenska medier:

<<http://www.germany.labournet.org/>>
<<http://dominoi.edug.co.at/domdb/oegb/briefe.nsf>>
<<http://www.lomb.cgil.it/rsuibm/fol.htm>>
<<http://www.contemporaryreview.co.uk>>

RHe

Hur Jan Myrdal och FiB/Kulturfront beskyddat brottsliga ämbetsmän

"I fängelse med de brottsliga ämbetsmännen", krävde Jan Myrdal 1974 efter avslöjandet av högmålsbrottet med "IB". Svaret kom omgående genom att ämbetsmännen manipulerade en enhällig riksdag den 2 maj 1974 för att rösta för Undantagslagen 1975:573, som gav de 5-8 000 ledande ämbetsmännen samma straffrättsliga beskydd som Augusto Pinochet fick i Chile. De fick ett heltäckande skydd mot allt brottsbeivrande.

Detta, av dem framkallade, svar beaktades varken av Myrdal, FiB/K eller romanförfattaren Jan Guillou. Myrdals krav förblev sålunda en undersåtes gnäll. Inte ens när undantagslagen avslöjades för allmänheten av Dagens Nyheter den 13 augusti 1977 och senare av Expressen vill Myrdal och hans meningsfränder följa upp resultatet av den egna provokationen. Strafffrihetsprivilegiat skulle hållas hemligt för vanligt folk.

Dåvarande folktoppartisten Per Gahrton motionerade i riksdagen 1977/78:236 och krävde lagens avskaffande. Inte heller den sensationella riksdagsdebatten med Carl Lidbom (s), Bertil Lidgard (m), Gahrton (fp), Jörn Svensson (vpk) och Alf Lövenborg (apk) som följde medförde flumvänsrens reaktion trots att lagen där

försvarades med argument som kunde ha hämtats ur traditionell fascistisk rättslitteratur.

Första gången som undantagslagen nämndes i FiB/K var i nr 10 och 11 1985, 11 år i efterhand (!) i Karl Gustav Köhlers uppsats "Hämnden på Helmers". Säpo där emot hade då redan registrerat talrika publikationer om undantagslagen och dess tillämpning.

Som vänstersocialist hade Säpo redan 1967 börjat registrera mig som medlem i det socialdemokratiska studentförbundet. Anledningen var att jag skrivit (forts.)

Sysslolös

behöver ingen vara instundande weekend 26-27.8. Som berättades förra veckan kan man på lördag fara till "antipriavtiseringsdagen" i Kristianstad och på Lilla torg kl. 12 lyssna på Gudrun Schyman, Ann-Mari Campbell och Röda Flåset samt därefter Rolf Wikström.

Nästa dag är det Röd söndag i Slottsparken i Malmö kl. 14-20: "Internationell kulturfest mot EMU".

Den som stannar i Lund kan delta i Klostergårdens drakfest på söndag 11-17. Man kan hoppa över den inledande högmässan och gå direkt på drakbygget kl. 14. Då informerar bl.a. Klostergårdens bilpool om sin verksamhet... Kl. 15 sjunger kören Östergök.

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITIK. Lö. 26.8 kl. 10-16 budgetutbildning med Mats Ein arsson från Stockholm, Vårfruskolans matsal. Se särskild kallelse! Må. 28.8 kl. 19, v-lokalen: beredning av kommunfullmäktige 31.8 m.m.
RÖDA KAPELLET. Sö. 27.8 kl. 18.45 rep. med Joakim Casagrande. I första hand "Järnålder" inför Kulturnatten men också något nytt. Beslut om repetitionstider fram till Kulturnatten.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Gunnar Sandin. Nästa redaktör: Rune Liljekvist.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123. Manus mottas gärna på epost, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett. Obs! (rtf-format)
Telefon till redaktörerna:
Rune Liljekvist 046-211 50 69
Gunnar Sandin 046-13 58 99
Vid utebliven tidning ring:
Cecilia Wadenbäck 046-13 82 13.

Överklassens diskreta charm

Bengt Karlsson invände i förra numret mot min recension av hans skrift om Villa Sunna. En kort kommentar:

1. Låt mej återgälda med att uttrycka min uppskattning över BK:s lokalhistoriska författarskap. Jag tänker bland annat på böckerna om posten och folkparken i Lund. Dethindrar inte att jag hade kritiska synpunkter också när de behandlades i Veckobladet.

2. Jag tycker fortfarande att Sunna-skriften är "upplåst". Dels är ämnet knappast tillräckligt stort för en separat skrift. En utförlig artikel i någon större publikation hade varit lämpligare. (Ett problem

är förstås att det inte finns någon naturlig sådan publikation. I Malmö har man den årliga antologin Elbogen medan Gamla Lund utger dels årsboken som är för "stor", dels Gamla Lund-nytt som är för "liten".) Dels är flera illustrationer i boken onödigt stora, förmodligen för att fylla volymen vilket retar mej en smula. Jag hade samma synpunkt på BK:s bok om Stadsbuden 2.

3. Jag står också fast vid de lätt raljanta uttrycken "trädgårdstomt" och "hemma hos-reportage". Liksom vid "överklass", även om sociologer väl skulle använda det mer precisa uttrycket "övre

medelklass" om en bibliotekschefs/professorsfamilj. Överklass är för mej ett rätt neutralt begrepp. Utmärkande för den etablerade och bildade överklassen, i motsats till de osäkra uppkomlingarna, är bland annat dess naturliga säkerhet i sin position som gör att dess enskilda medlemmar ofta är just vänliga och generösa. Men själv är jag såpass klasspräglad av mitt ursprung att jag nog hade markerat någon form av distans i texten, om det hade varit min uppgift att skriva om Villa Sunna.

Gunnar Sandin